

IncotermsNEWS

158

Incoterms och försäkring - att undvika risk kan vara riskfyllt

Incoterms beskriver säljarens respektive köparens förpliktelser gentemot den andra parten. Endast i två av de elva termerna behandlas försäkringsfrågan utförligt, nämligen CIP och CIF. Därför är det sannolikt så att säljaren inte närmare överväger försäkringsskyddet i övriga termer, särskilt inte i de fall köparen står risken under transport. Att undvika egen risk utan att beakta försäkring kan visa sig ödesdigert. Ett exempel på detta är rådet att inte använda sjötermer för containergods. En stöld eller skada innan ombordkonossementet har utfärdats hamnar utanför säljarens försäkring vid FCA, CPT eller CIP.

Den som säljer under FCA eller FOB utan att ha betalningen säkrad genom förskott eller remburs, bör tänka igenom hur köparen kan tänkas agera vid skadat gods. Detsamma gäller även vid CPT och CFR.

Tillbaka till CIP och CIF, som innehåller en förpliktelse för säljaren att teckna en försäkring för köparens risk. Här är säljaren försäkringstagare medan köparen är den försäkrade. Tanken är att köparen i händelse av godsskada betalar säljaren enligt köpeavtalet och sedan vänder sig till försäkringsgivaren. Om betalningsvillkoret är dokumentinkasso och köparen är medveten om att godset är skadat kan det dock ligga nära till hands att dokumenten blir liggande hos banken. Detta försätter säljaren i en besvärlig situation.

Köpare under CIP eller CIF varnas för att termen endast kräver en Grundförsäkring, I.C.C. (C)¹. Ett sätt att stärka upp skyddet är att begära en bättre täckning av säljaren motsvarande Normalförsäkring I.C.C. (A). Ett alternativ är att tala med sitt eget försäkringsbolag och avtala om en Normalförsäkring, med möjlighet till direktanspråk på ersättning och för försäkringsbolaget regress mot CIF-försäkraren.

Det kan tyckas som om CFR eller CPT ligger närmare till hands än dubbel-försäkring. Dock fordrar banken vid rembursaffärer att godset är försäkrat och en gyllene regel vid rembursaffärer är att säljaren inte ska vara beroende av köparens agerande för att få betalt. Varför denne även kan välja att ta hand om försäkringen. Att låta säljaren teckna en försäkring som åtminstone täcker gemensamt haveri, men inte så mycket mer, kan vara en bra idé, dock inte tillräcklig för att skydda godset.

En Normalförsäkring som inte är specifikt förhandlad mellan försäkringstagare och försäkringsgivare innehåller många fallgropar. Ändå används den gamla beteckningen "all-risk insurance" på Normalförsäkring. För det riktigt stora företaget kan försäkringsbolag visa sig mycket tillmötesgående, men för de allra flesta företag gäller faktiskt försäkringsavtalet. Avtal som tecknas enligt standardvillkor innebär i realiteten att stora mängder gods till höga värden transporteras utan försäkringsskydd. Ett typexempel är alla former av retur.

Det intressanta är att en anpassad försäkring normalt inte är dyrare än en standardförsäkring. Däremot måste den anpassas innan skadan inträffar, inte efteråt. Transportförsäkring ska man inte köpa från hyllan utan istället söka sakkunnig assistans.

¹ I.C.C. Institute Cargo Clauses

